

Samenvatting eindconclusies gecoördineerde evaluatie OVL-ledpilots

februari 2010

In 2008 bleek dat er bij gemeenten grote behoefte ontstond aan objectieve informatie over led-oplossingen voor openbare verlichting. Omdat het om een nieuwe technologie gaat met hoge verwachtingen t.a.v. energie-efficiëntie en levensduur die door sommige leveranciers geclaimd wordt, geeft het Agentschap NL hierover gestructureerde informatie op www.senternovem.nl/openbareverlichting).

Er zijn de afgelopen jaren een groot aantal led-pilots op gebied van led in de openbare verlichting (OVL) uitgevoerd. In totaal zijn en worden er nu in Nederland wel 250 pilots uitgevoerd, in 150 gemeenten, betreffende meer dan 6.000 lichtpunten.

Van 35 pilots, in 2008-2009 uitgevoerd in 25 gemeenten, betreffende ca. 600 lichtpunten, is de evaluatie door SenterNovem gecoördineerd i.s.m. de VNG. Dit vond plaats in het kader van een opdracht van VROM.

Uit deze pilots en enkele andere pilots blijkt dat bewoners en verkeersdeelnemers over het algemeen tevreden zijn met de (nieuwe) led-verlichting. Men is doorgaans redelijk tevreden over het lichtniveau en de lichtkleur en er wordt geen afname van de sociale veiligheid ervaren. In vergelijking met de oude situatie ervaart men led-verlichting vaker als lichte vooruitgang dan als een verslechtering.

Hoewel er grote verschillen zijn geconstateerd in de prestaties van verschillende producten bedroeg de potentiële energiebesparing anno 2009 circa 10 à 15 % ten opzichte van de bestaande (veelal compact-fluorescentie) installaties. Dit zal in 2010 met de verbeterde technologie nog gunstiger worden, zeker als er dan ook dimmen wordt toegepast. De kostenreductie door energiebesparing kan echter teniet gedaan worden door de hogere kosten voor het aanpassen van het lichtontwerp. Bij de uitgevoerde pilots ligt de terugverdientijd tussen de 10 en 15 jaar. Voor veel gemeenten is dit te lang. Door de daling van de prijs van led-verlichting is de terugverdientijd inmiddels korter.

Enkele gemeenten zoals Eindhoven, Breda, Assen en Tilburg zijn zo tevreden over de pilots dat men heeft besloten om led-verlichting op grote schaal in te voeren. Diverse gemeenten die met leveranciers zonder ervaring op OVL-gebied in zee zijn gegaan, hebben echter ook slechte ervaringen met led. In sommige gevallen zijn deze pilots zelfs vroegtijdig gestopt.

Led-verlichting heeft een positief imago bij bestuurders van gemeenten. Bij hen en bij beheerders is er anderzijds ook scepsis t.a.v. de beschikbare investeringsruimte en de technisch/economische voordelen. De opkomst van de led-technologie en -pilots leidt in sommige gemeenten tot stagnatie in de uitvoering van andere energiebesparingsoplossingen in de openbare verlichting, omdat men in de veronderstelling is dat met de leds in de toekomst voldoende energie bespaard wordt. Hoewel de led-technologie steeds verbetert en grootschalige toepassing nabij komt, is het echter zowel qua kosten- als energiebesparing verkeerd beleid om reeds geplande vervangingsprojecten stop te zetten of uit te stellen omwille van het eventueel gaan toepassen van led-verlichting. Bij nieuwbouw en vervanging van de openbare verlichting is het verstandig om ook de nieuwste energie-efficiënte conventionele verlichtingsoplossingen in ogenschouw te nemen als alternatief voor led-verlichting.

Het aanbod van led-verlichting op dit moment is zeer divers en de technische verschillen worden vaak nog niet eenduidig genoeg gecommuniceerd. De keuze tussen led- en conventionele verlichting hangt per situatie samen met de juiste afwegingen op technisch, milieutechnisch en economisch gebied. Daarom is het van belang dat de beheerders en bestuurders goed geïnformeerd worden over de do's en don'ts van de led-pilots en de mogelijkheden van (kwalitatief goede) led- en conventionele verlichting.

Omdat de evaluatie gebaseerd is op led-producten die hoofdzakelijk in 2008 op de markt kwamen en de ontvangen gegevens soms niet compleet waren, wordt er momenteel een aanvullend onderzoek uitgevoerd waardoor de definitieve rapportage die in april 2010 beschikbaar komt een actueel beeld weergeeft.